

Wrocław, 08.02.2024

Szanowna Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Wielce Szanowna Pani Marszałek,

w związku z pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, jako organizacje pozarządowe działające w sferze pomocy humanitarnej, zajmujące się organizowaniem wsparcia psychospołecznego dla osób migranckich i uchodźczych oraz udzielające na codzień wsparcia uchodźczyńom_com i migrantkom_om, wnioskujemy o uwzględnienie w projekcie nowelizacji ustawy **przedłużenia zapisów specustawy umożliwiających wykonywanie zawodu przez ukraińskich psychologów na rzecz osób objętych czasową ochroną do dnia 31 grudnia 2025 r. oraz zwracamy się z prośbą, aby zmiana ta weszła w życie z dniem ogłoszenia, lecz z mocą wsteczną tj. od dnia 23 sierpnia 2023 r.**

Zgodnie z Art. 64a [Świadczenie usług psychologicznych obywatelom Ukrainy] ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa od dnia 24 lutego 2022 r., przez okres 18 miesięcy, obywatelki Ukrainy posiadające dyplom psycholożki mogły świadczyć usługi psychologiczne wspierając swoich współobywateli.

Termin ten minął 24 sierpnia 2023 r. i od tego dnia psycholożka/psycholog z Ukrainy, by mieć prawo do świadczenia usług musi mieć już nostryfikowany dyplom. Większość

psychologów i psycholożek wspierających osoby uchodźcze z Ukrainy nie zdążyło przejść nostryfikacji dyplomu, która jest procesem długotrwałym i kosztownym.

Oznaczało to właściwie utratę dostępu na terytorium Polski do usług ukraińsko – i rosyjskojęzycznego psychologa dla obywateli z Ukrainy dotkniętych działaniami wojennymi.

Razem z ponad 130 przedstawicielami organizacji społecznych wystosowaliśmy w ubiegłym roku w sierpniu [list do Rzecznika Praw Obywatelskich](#), podkreślając pilną potrzebę zmiany przepisów. Prosimy o interwencję RPO w tej ważnej kwestii. (kopię listu, szczegółowo przedstawiającego poruszaną tematykę oraz zawiera listę organizacji, które go podpisały, przedstawiamy w załączeniu – Załącznik nr 1).

Fundacja Culturelab (obecnie Fundacja To Proste), która złożyła list w imieniu partnerów, otrzymała oficjalną odpowiedź od Rzecznika Praw Obywatelskich, w którym RPO potwierdzał, że nasz postulat został dostrzeżony przez ustawodawcę i uwzględniony w nowym projekcie ustawy. Planowane było wydłużenie możliwości świadczenia usług psychologicznych przez obywateli Ukrainy o kolejne **7 miesięcy**, bez konieczności nostryfikacji dyplomu.

W związku z przedłużeniem do dnia 4 marca 2025 r. przez Radę Unii Europejskiej decyzją wykonawczą 2023/2409 z dnia 19 października 2023 r. tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującej wprowadzeniem tymczasowej ochrony, projektowana nowelizacja ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przewiduje przedłużenie okresu obowiązywania szczególnych rozwiązań prawnych przewidzianych w tej ustawie do dnia 30 czerwca 2024 r. **Postulujemy, aby zapisy specustawy umożliwiające wykonywanie zawodu przez ukraińskich psychologów na rzecz osób objętych czasową ochroną zostały przedłużone do dnia 31 grudnia 2025 r.** Z uwagi na to, że wskazany w art. 64a ustawy o pomocy termin 18 miesięcy upłynął 24 sierpnia 2023 r., zwracamy się z prośbą, aby zmiana weszła w życie z dniem ogłoszenia, z mocą wsteczną od dnia 23 sierpnia 2023 r. Jest to zgodne z uwagami zgłoszonymi przez Ministerstwo Zdrowia w obecnym procesie legislacyjnym zawartymi w piśmie z dnia 5 lutego 2024 r. i (przedstawiamy w załączeniu – [Załącznik nr 2](#)).

Uwagi do projektu uwzględniające przedłużenie działania przepisu umożliwiającego warunkowe świadczenie pomocy psychologicznej przez psychologów z Ukrainy do dnia 30 czerwca 2024 r. bez konieczności przeprowadzania postępowania nostryfikacyjnego dyplomu zgłosiła również Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ([Załącznik nr 3](#))

Obecnie duża liczba psycholożek i psychologów z Ukrainy, zatrudnionych zarówno przez organizacje pozarządowe, jak i jednostki administracji publicznej, podjęła trud nostryfikacji dyplomów, aby ten proces zakończyć z sukcesem potrzebują czasu. Ponadto, postulat ten jest zasadny z uwagi na niezmiernie wysokie zapotrzebowanie na opiekę psychologiczną, wydłużenie możliwości świadczenia usług psychologicznych przez obywateli Ukrainy jest zmianą wyczekiwaną przez szereg organizacji, jak również samych psychologów pochodzących z Ukrainy.

Z wyrazami szacunku,

Olga Chrebor, Prezeska Fundacji Kalejdoskop Kultur
Katarzyna Komar-Macyńska, Związek Ukraińców w Polsce
Oleksandr Pestrykov, Fundacja Ukraiński Dom
Aleksandra Zapolska, Fundacja Zustricz
Ivanna Herus, Fundacja "Right to Protection"
Monika Miłowska, Fundacja To Proste (Mapuj Pomoc)
Fundacja Ocalenie

Do wiadomości:

Marszałka Sejmu - Szymon Hołownia
Ministry Zdrowia - Izabela Leszczyna
Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Rzecznika Praw Obywatelskich - prof. Marcin Wiącek